

Zachariáš a Alžběta

Pánu, jejich Bohu. Půjde před ním v duchu a v moci Eliášově, aby obrátil srdce otců k synům a vzpurné ke smýšlení spravedlivých a připravil Pánu lid pohotový.«

Zachariáš řekl andělovi: »Podle čeho to poznám? Vždyť já jsem stařec a moje žena je v pokročilém věku.«

Anděl mu odpověděl: »Já jsem Gabriel, který stojí před Bohem; byl jsem poslán, abych k tobě promluvil a oznámil ti tuto radostnou zvěst. Hle, budeš mlčet a nebudeš moci mluvit až do dne, kdy se to stane, poněvadž jsi neuvěřil mým slovům, která se naplní ve svůj čas.«

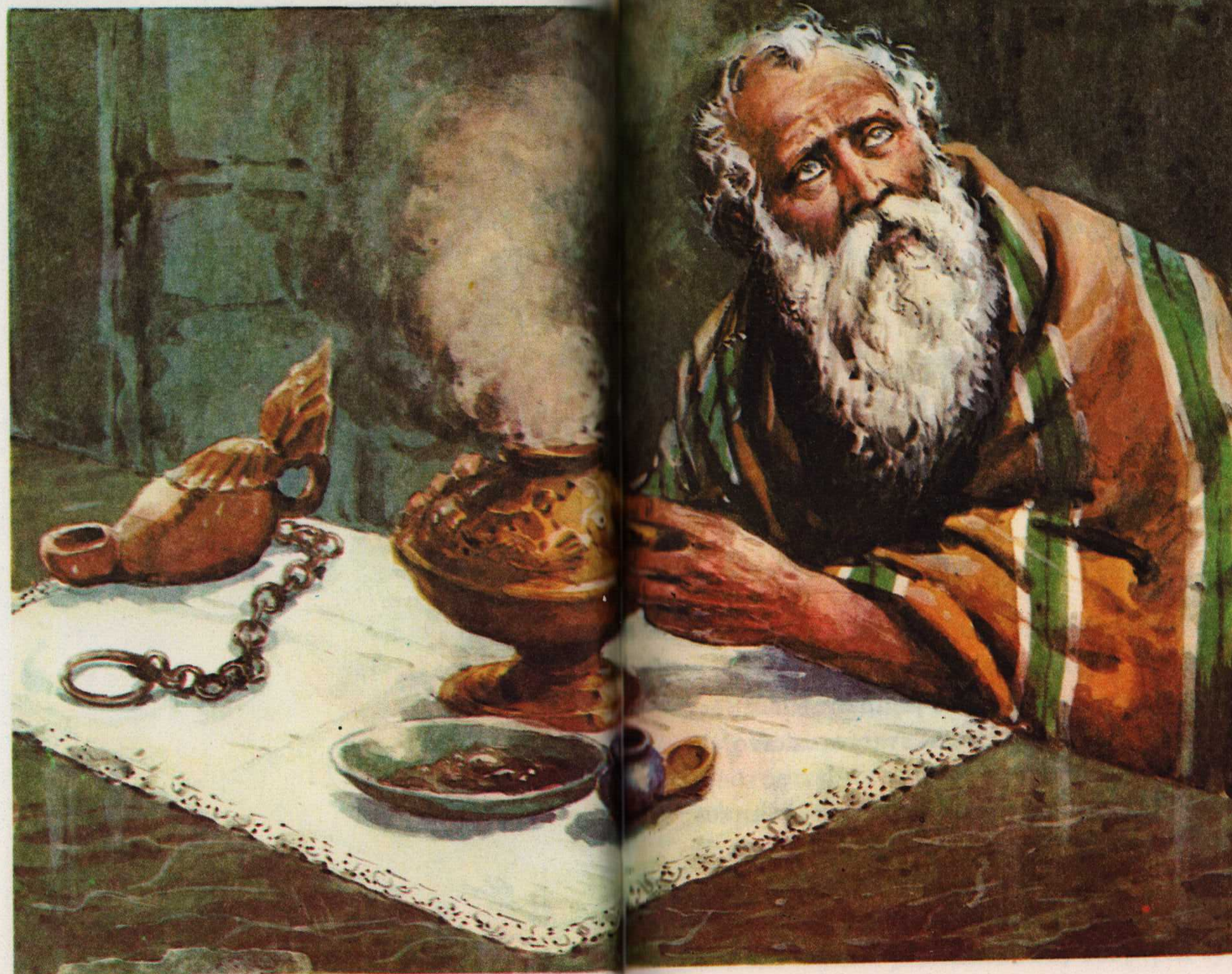
Lid čekal na Zachariáše a divil se, že se v chrámě zdržuje tak dlouho. Když vyšel, nemohl k nim promluvit, a tak poznali, že

Za dnů judského krále Heroda žil jeden kněz, jménem Zachariáš, z Abiášovy kněžské třídy; měl manželku z dcer Arónových, jmenovala se Alžběta. Oba byli spravedliví před Bohem a žili bezúhonně podle všech příkázání a ustanovení Páně. Neměli však děti, neboť Alžběta byla neplodná a oba již byli pokročilého věku.

Když jednou přišla řada na jeho třídu a on konal před Bohem kněžskou službu, připadlo na něj losem podle kněžského řádu, aby vešel do chrámu Páně a obětoval kadidlo. Celé množství lidu se modlilo venku v hodinu té oběti.

Tu se mu ukázal anděl Páně stojící po pravé straně kadidlového oltáře. Když ho Zachariáš uviděl, lekl se a padla na něho bázeň.

Anděl mu řekl: »Neboj se, Zachariáši, neboť tvá prosba byla vyslyšena; tvá žena Alžběta ti porodí syna a dáš mu jméno Jan. Budeš mít radost a veselí a mnozí se budou radovat z jeho narození. Bude veliký před Pánem, víno a opojný nápoj nebude pít, už od mateřského lůna bude naplněn Duchem svatým. A mnoho z izraelských synů obrátí k

měl v chrámě vidění; dával jim jen znamení a zůstal němý. Jakmile skončily dny jeho služby, odešel domů.

Po těch dnech jeho manželka Alžběta počala, ale tajila se s tím po pět měsíců, neboť si říkala: »Toto mi učinil Pán, když mě milostivě zbavil pohanění mezi lidmi.«

Zvěstování Ježíšova narození

Šestého měsíce potom byl poslán od Boha anděl Gabriel do galilejského města, které se jmenuje Nazaret, k panně zasnoubené s mužem jménem Josef, z rodu Davida, a jméno té panny bylo Maria.

Když k ní vešel, řekl: »Bud' zdráva, plná milosti, Pán s tebou, požehnaná mezi ženami.« Když to slyšela, ulekla se, a uvažovala, co ten pozdrav znamená.

Anděl jí řekl: »Neboj se, Maria, neboť jsi našla milost u Boha. Hle, počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš. Ten bude veliký a bude nazván synem Nejvyššího a Pán Bůh mu dá trůn jeho otce Davida. Bude kralovat navěky nad Jakubovým rodem a jeho království nebude mít konce.«

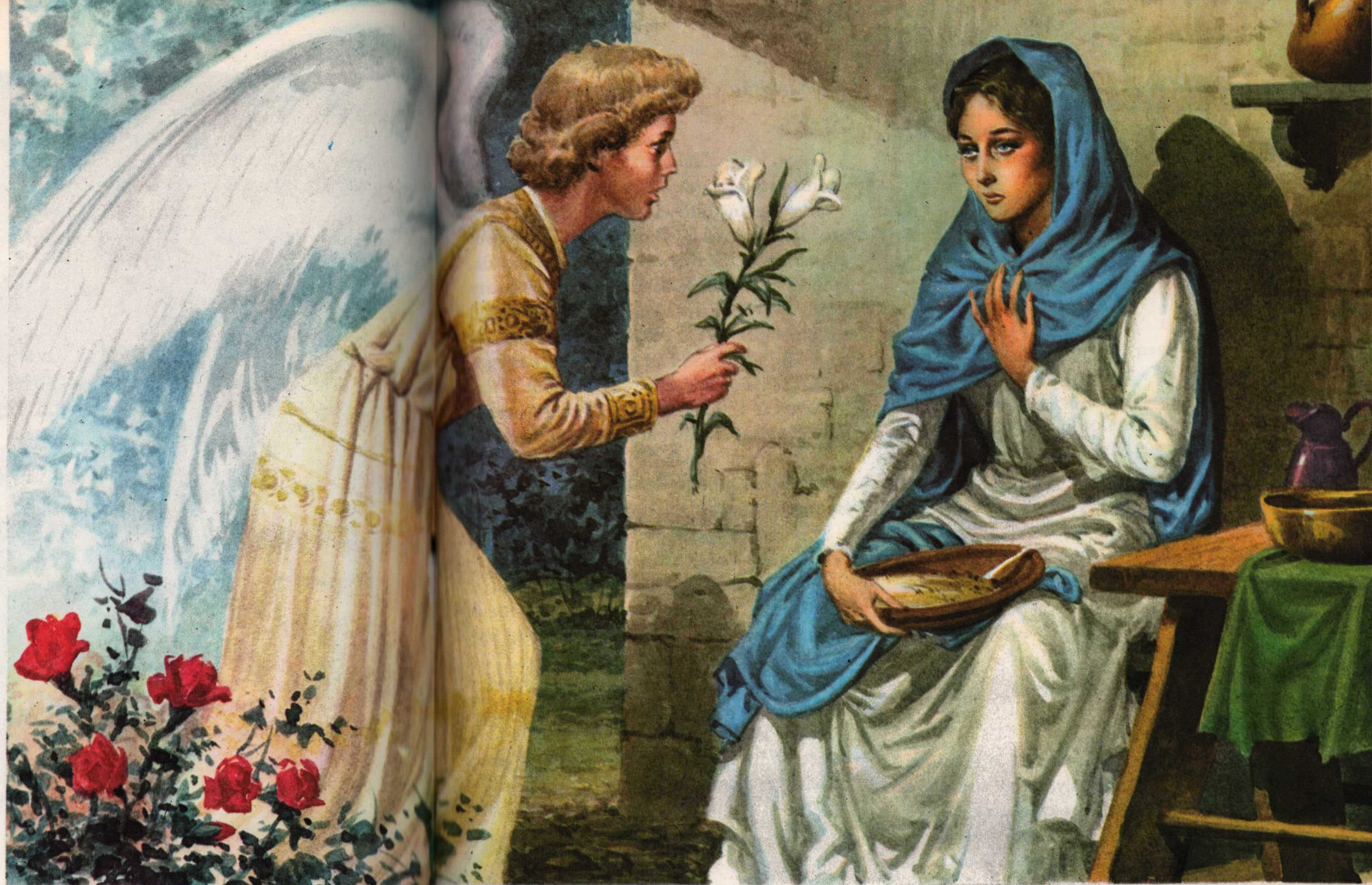
Maria řekla andělovi: »Jak se to stane, vždyť muže nepoznávám?«

Anděl jí odpověděl: »Duch svatý sestoupí na tebe a moc Nejvyššího tě zastíní; proto i tvé dítě bude svaté a bude nazváno Syn Boží. Hle, i tvá příbuzná Alžběta počala ve svém stáří syna a již je v šestém měsíci, ač se o ní říkalo, že je neplodná. Neboť u Boha není nic nemožného.«

Maria řekla: »Hle, jsem služebnice Páně; ať se mi stane podle tvého slova.« Anděl pak od ní odešel.

Maria navštíví Alžbětu

V těch dnech se Maria vydala na cestu a spěchala do hor do jednoho judského města. Vešla do Zachariášova domu a pozdravila Alžbětu.

Když Alžběta uslyšela Mariin pozdrav, radostí se pohnulo dítě v jejím lůně. Alžběta byla naplněna Duchem svatým a zvolala velikým hlasem:

»Požehnaná jsi mezi ženami a požehnaný plod života tvého. Jak jsem si zasloužila, že matka mého Pána přišla ke mně? Hle, jakmile se zvuk tvého pozdravu dotkl mých uší, pohnulo se radostí dítě v mém lůně. A

blahoslavená, která jsi uvěřila, že se splní to, co ti bylo řečeno od Pána!« Maria řekla:

»Velebí má duše Hospodina a můj duch jásá v Bohu, mém spasiteli, že shlédl na svou nepatrnou služebnici. Hle, od této chvíle mě budou blahoslaviti všechna pokolení, že mi učinil veliké věci ten, který je mocný. Jeho jméno je svaté a jeho milosrdenství od pokolení do pokolení k těm, kdo se ho bojí. Prokázal sílu svým ramenem, rozptýlil ty,

kdo v srdci smýšlejí pyšně; mocné svrhl z trůnu a ponížené povýšil, hladové nasýtil dobrými věcmi a bohaté propustil s prázdnou.

Ujal se svého služebníka Izraele, pamatoval na své milosrdenství, jak slíbil našim otcům, Abrahámovi a jeho potomkům navěky.«

Maria zůstala u Alžběty asi tři měsíce a pak se vrátila domů.

Narození Jana Křtitele

Zachariášův chvalo zpěv

Janův otec Zachariáš byl naplněn Duchem svatým a pronesl tato prorocká slova:

»Požehnaný buď Hospodin, Bůh Izraele, protože navštívil a vykoupil svůj lid a vzbudil nám mocného spasitele z rodu Davida, svého služebníka, jak slíbil od pradávna ústy svých svatých proroků; zachránil nás od našich nepřátel a z rukou všech, kteří nás nenávidí, slitoval se nad našimi otci a rozpočet se na svou svatou smlouvu, na přísahu, kterou se zavázal našemu otci Abrahamovi, že nám dá, abychom mu beze strachu a vysvobození z rukou nepřátel zbožně a spravedlivě sloužili po všechny dny svého života.

A ty, synu, budeš prorokem Nejvyššího, neboť půjdeš před Pánem, abys mu připravil cestu a dal jeho lidu poznat spásu v odpuštění hříchů, pro slitování a milosrdenství našeho Boha, kterým nás navštívil Vycházející z výsosti, aby se zjevil těm, kdo jsou ve tmě a stínu smrti, a uvedl naše kroky na cestu pokoje.«

Hoch pak rostl a sílil duchem. I žil na poušti až do dne, kdy veřejně vystoupil před izraelským lidem.

Alžbětě se naplnil čas a přišla její hodina; narodil se jí syn. Když uslyšeli její sousedé a příbuzní, že jí Pán prokázal tak veliké milosrdenství, radovali se spolu s ní.

Osmého dne přišli obřezat dítě a chtěli mu dát po jeho otci jméno Zachariáš. Jeho matka na to řekla: »Nikoli, bude se jmenovat Jan.«

Řekli jí: »Nikdo z tvého příbuzenstva se tak nejmenuje!«

Obrátili se na otce, jak by chtěl, aby se dítě nazývalo. On požádal o tabulku a napsal: Jeho jméno je Jan. Všichni se tomu divili. Ihned se uvolnila jeho ústa i jazyk a on mluvil a chválil Boha.

Tu padla na všechny sousedy bázeň a všude po judských horách se mluvilo o těchto událostech. Všichni, kteří to uslyšeli, uvažovali o tom v srdci a říkali: »Čím toto dítě bude?« — neboť ruka Páně byla s ním.

Ježíšovo narození

Stalo se v oněch dnech, že vyšlo nařízení od císaře Augusta, aby byl po celém světě proveden soupis lidu. Tento první soupis se konal, když Syrii spravoval Quirinius. Všichni se šli dát zapsat, každý do svého města.

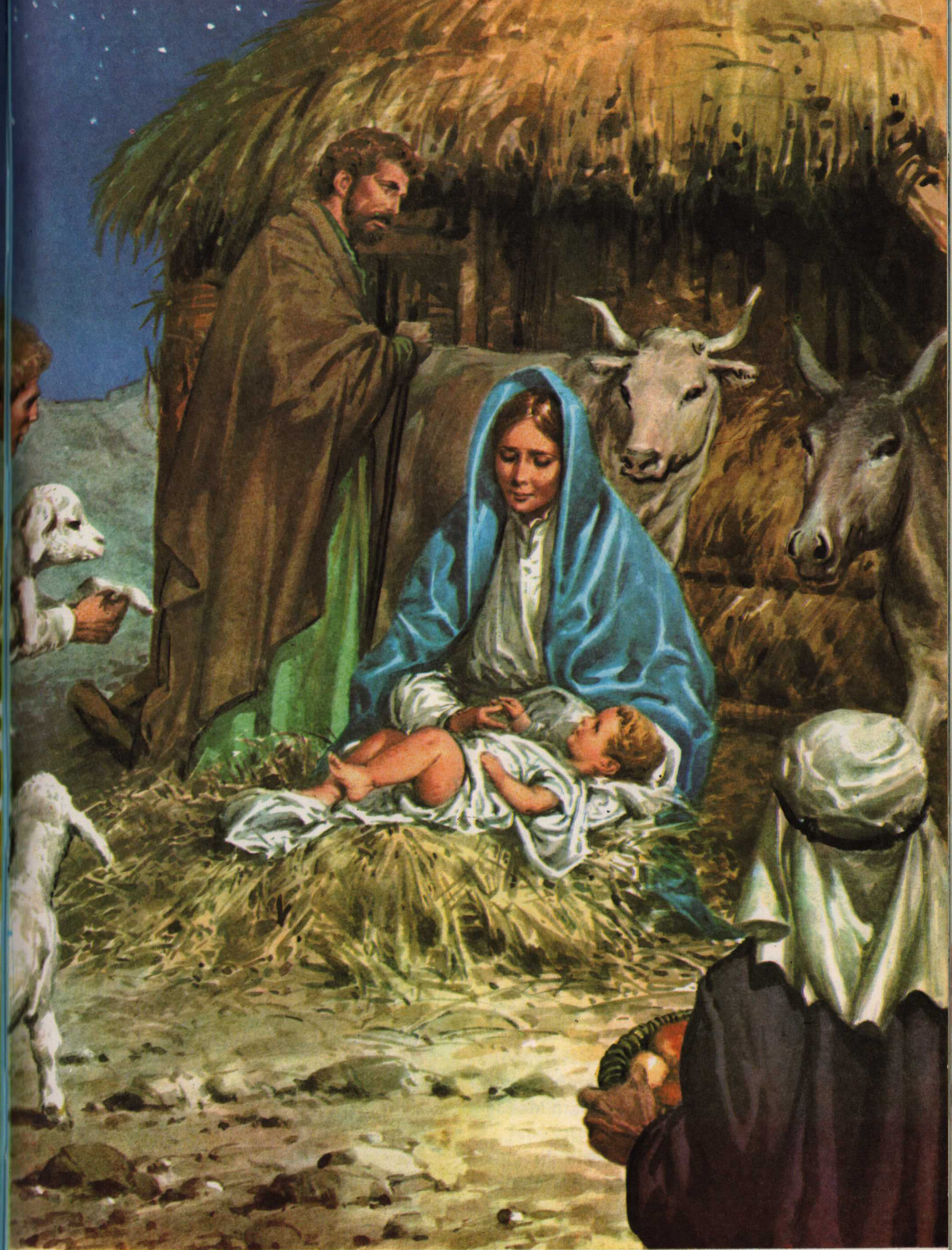
Také Josef se vydal z Galileje, z města Nazareta, do Judska, do města Davidova, které se nazývá Betlém, poněvadž byl z domu a rodu Davidova, aby se dal zapsat s Marií, která mu byla zasnoubena a čekala dítě.

Když tam byli, naplnily se dny a přišla její hodina. I porodila svého prvorozeného syna, zavinula jej do plenek a položila do jeslí, protože se pro ně nenašlo místo pod střešinou.

Pastýři u jeslí

A v té krajině byli pastýři pod širým nebem a v noci se střídali v hlídkách u svého stáda. Náhle při nich stál anděl Páně a sláva Páně se rozzářila kolem nich. Zmocnila se jich veliká bázeň. Anděl jim řekl: »Nebojte se, hle, zvěstuji vám velikou radost, která bude pro všechny lid. Dnes se vám narodil Spasitel, Kristus Pán, v městě Davidově.

Toto vám bude znamením: Naleznete děťátko v plenkách, položené do jeslí.« A hned tu bylo s andělem množství nebeských zástupů a takto chválili Boha:

»Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem, v nichž má Bůh zalíbení.«

Jakmile andělé odešli od nich do nebe, řekli si pastýři vespolek: »Pojďme až do Betléma a podívejme se na to, co se tam stalo, jak nám Pán oznámil.« Spěchali tam a našli Marii a Josefa i to děťátko položené do jeslí. Když je spatřili, pověděli, co jim bylo řečeno o tom dítěti.

Všichni, kdo to uslyšeli, užasli nad tím, co jim pastýři vyprávěli. Ale Maria to všechno v mysli zachovávala a rozvažovala o tom.

Pastýři se pak navrátili oslavující a chválíce Boha za všechno, co slyšeli a viděli, jak jim to bylo řečeno.

Obětování Ježíše v chrámu

Když uplynulo osm dní a nastal čas k jeho obřízce, byl nazván jménem Ježíš, které mu dal anděl dříve, než jej matka počala.

Když uplynuly dny jejich očišťování podle zákona Mojžíšova, vzali Ježíše jeho rodiče do Jeruzaléma, aby ho přinesli před Hospodina, jak je psáno v zákoně Páně: 'vše, co je mužského rodu a otvírá život matky, bude zasvěceno Hospodinu' a aby podle ustanovení zákona obětovali dvě hrdličky nebo dvě holoubata.

A hle, v Jeruzalémě žil muž jménem Simeon; byl to člověk spravedlivý a zbožný, očekával potěšení Izraele a Duch svatý byl s ním. Jemu bylo Duchem svatým předpověděno, že neuzří smrti, dokud nespatří Mesiáše Hospodinova.

A tehdy veden Duchem přišel do chrámu. Když pak rodiče přinášeli dítě Ježíše, aby splnili, co o dítěti předpisoval zákon, vzal ho Simeon do náručí a takto chválil Boha:

»Nyní propouštíš v pokoji svého služebníka, Pane, podle svého slova, neboť mé oči viděly tvé spasení, které jsi připravil přede všemi národy — světlo, jež bude zjevením pohanům, slávu tvého lidu Izraelského.«

Jeho otec a matka byli plni údivu nad slovy, která o něm slyšeli. A Simeon jim poželal a řekl jeho matce Marii: »Hle, on jest dán k pádu i k povstání mnohých v Izraeli a jako znamení, kterému se budou

vzpírat — i tvou vlastní duši pronikne meč — aby vyšlo najevo myšlení mnohých srdcí.«

Žila tu i prorokyně Anna, dcera Fanuelova, z pokoleni Aserova. Byla již pokročilého věku; když se jako dívka provdala, žila se svým mužem sedm let a pak byla vdovou až do svého osmdesátého čtvrtého roku. Nevycházela z chrámu, ale dnem i nocí sloužila Bohu posty i modlitbami. A v tu chvíli k nim přistoupila, chválila Boha a mluvila o tom dítěti všem, kteří očekávali vykoupení Jeruzaléma.

Když vše řádně vykonali podle zákona Páně, vrátili se do Galileje do svého města Nazareta.

Dítě rostlo v síle a moudrosti a milost Boží byla s ním.

Návštěva mudrců z Východu

Když se narodil Ježíš v Judském Betlémě za dnů krále Heroda, hle, mudrci od východu se objevili v Jeruzalémě a ptali se: »Kde je ten právě narozený král Židů? Neboť jsme viděli jeho hvězdu na východě a přišli jsme se mu poklonit.«

Když to uslyšel král Herodes, znepokojil se a s ním celý Jeruzalém; i svolal všechny velekněze a zákoníky lidu a vyptával se jich, kde se má mesiáš narodit.

Oni mu odpověděli: »V Judském Betlémě; neboť tak je psáno u proroka:

'A ty Betléme v zemi judské, nikterak nejsi nejmenší mezi knížaty judskými, neboť z tebe vyjde vévoda, který bude pastýřem mého lidu, Izraele.'«

Tehdy Herodes tajně povolal mudrce a podrobně se jich vyptal na čas, kdy se hvězda ukázala. Potom je poslal do Betléma a řekl: »Jděte a pátrejte důkladně po tom

dítěti; a jakmile je naleznete, oznamte mi, abych i já přišel a poklonil se mu.« Oni krále vyslechli a dali se na cestu.

A hle, hvězda, kterou viděli na východě,

šla před nimi, až se zastavila nad místem, kde bylo dítě. Když spatřili hvězdu, zaradovali se velikou radostí. Vešli do domu a uviděli dítě s Marií, jeho matkou; i padli na zem, klaněli

se mu a obětovali mu přinesené dary — zlato, kadidlo a myrhu.

Potom na pokyn ve snu, aby se nevraceli k Herodovi, jinudy odcestovali do své vlasti.

Útěk do Egypta

Když mudrci odešli, hle, anděl Hospodinův ukázal se Josefovi ve snu a řekl: »Vstaň, vezmi dítě i jeho matku, uprchni do Egypta a buď tam, dokud ti neřeknu; neboť Herodes bude hledat dítě, aby je zahubil.« On tedy vstal, vzal v noci dítě i jeho matku, odešel do Egypta a byl tam až do smrti Herodovy. Tak se splnilo, co řekl Pán ústy proroka: 'Z Egypta povolal jsem svého syna'.

Povraždění neviňátek

Když Herodes poznal, že ho mudrci oklamali, rozlítil se a dal povraždit všechny chlapce v Betlémě a v celém okolí ve stáří do dvou let, podle času, který vyzvěděl od mudrců.

Tedy se splnilo, co je řečeno ústy proroka Jeremiáše:

»Hlas v Rámě bylo slyšet, pláč a veliký nářek; Ráchel oplakávala své děti a nedala se utěšit, protože jich není.«

Návrat z Egypta

Když Herodes umřel, hle, anděl Hospodinův se ukázal ve snu Josefovi v Egyptě a řekl:

»Vstaň, vezmi dítě i jeho matku a jdi do země izraelské; neboť ti, kdo ukládali o život dítěte, již zemřeli.«

On tedy vstal, vzal dítě i jeho matku a vstoupil do izraelské země. Když však usly-

šel, že Archelaos kraluje v Judsku po svém otci Herodovi, bál se tam jít; ale na pokyn ve snu se obrátil do končin galilejských a usadil se v městě zvaném Nazaret — aby se splnilo, co je řečeno ústy proroků, že bude nazván Nazaretský.